

Patrycja Prochera

Esej fotograficzny:

Taniec odrodzenia Wititi w kanionie Colca

Uchwycona na zdjęciu kobieta to przedstawicielka ludu Cabana, zamieszkująca surowe doliny Colca – jednego z najgłębszych kanionów na świecie. Mimo wysokiej temperatury ma na sobie tradycyjny, bogato haftowany we wzory roślinne strój i charakterystyczny w tym regionie kapelusz [\[foto 1\]](#).

Bohaterka zdjęcia czeka na *colectivo*, które przejeżdża przez te puste i suche okolice jedynie raz dziennie, w samo południe. W autobusie spotka więcej kobiet ubranych w podobne warstwowe suknie. Wszystkie wiozą ze sobą kosze kwiatów, zboża i zieloną kokę. Właśnie tego dnia mieszkańcy okolic pokonują wielokilometrowe odległości, by spotkać się w miasteczku Cabanaconde i odtańczyć, praktykowane z dziada pradziada, Wititi – taniec nowego początku.

Niespodziewanie zza nagrzanego, lekko pulsującego na słońcu zakrętu wyłania się zabłąkana alpaka. Mimo że mieszkańcy doliny posługują się własnym językiem, wyraźnie dają do zrozumienia, że z ich perspektywy zwierzę to szkodnik – straszy mułka przewożącego na przystanek plony, które przydadzą się podczas ceremonii [\[foto 2 i 3\]](#).

Rynek w miasteczku Cabanaconde – na co dzień cichy – teraz zaczyna napełniać się kolorami i zapachami [\[foto 4\]](#).

Z daleka, z kilku różnych kierunków napływa miarowa melodia instrumentów dętych i bębnow. To orkiestry z okolicznych wiosek [\[foto 5\]](#). W tej przestrzeni funkcjonują dwie odrębne grupy etniczne – Cabana i Collagua – a taniec jest miejscem spotkań, symbolicznym wzmocnieniem wspólnoty oraz sposobem na okazanie szacunku i dumy z wiekowego dziedzictwa.

Taniec Wititi to przede wszystkim celebrowanie nowego cyklu rolniczego, ale również czas zalotów. Wykonuje się go w grupach par trzymających się za ręce. Uczestnicy tańczą wiele godzin, bez przerwy, w rytm tej samej melodii, wciągając gapiów do kolorowego korowodu [\[foto 6\]](#).

Co charakterystyczne, niektórzy mężczyźni również mają na sobie ciężkie, dwuwarstwowe spódnice. Do tego koszula o wojskowym kroju i chusta przysłaniająca twarz. Jedna z teorii mówi, że chcą w ten sposób zbliżyć się do interesujących ich pańien; druga, że to kamuflaż dla zmylenia wroga.

W położonej 55 kilometrów dalej miejscowości Chivay zabawa Wititi ma swój pomnik [\[foto 7\]](#). Taniec to jedyny tak złożony przejaw kultury w tym regionie. Mieszkańcy uczą się go od najmłodszych lat, podpatrując dorosłych przy każdej większej uroczystości. W 2015 roku Wititi zostało wpisane na listę reprezentatywną niematerialnego dziedzictwa kulturowego UNESCO.

Dzień później życie w dolinie znowu spowalnia. Po hucznej uroczystości pozostaje jedynie wspomnienie, a mieszkańcy wracają do swoich codziennych zajęć [\[foto 8\]](#).